Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001984

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-05-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рижик Марія ...

2. Maria Ryzhik

Кваліфікація: 033

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 033

Назва наукової спеціальності: Філософія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філософія

Дата захисту: 03-07-2025

Спеціальність за освітою: Релігієзнавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9308

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 02.15, 02.15.21, 02.41, 02.41.21

Тема дисертації:

1. Трансформація міфологічної свідомості у сучасному суспільстві (на матеріалі індійської "нової міфології").

2. The Transformation of Mythological Consciousness in Modern Society (Based on Indian “New Mythology").

Реферат/анотація:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 03 «Гуманітарні науки» за спеціальністю 033 «Філософія». – Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, Одеса, 2025. Дисертація присвячена дослідженню трансформації міфологічної свідомості у сучасному суспільстві (на матеріалі індійської «нової міфології»). Для філософського осмислення сутнісних характеристик та напрямків трансформації міфологічної свідомості у міжкультурній перспективі було обрано Індію, оскільки саме в цій країні спостерігається активний розвиток нової міфотворчості. Ця країна пройшла через процес деколонізації, який зараз відбувається і в Україні. Переосмислення ідентичності, розвиток деколонізаційного дискурсу та пошук нових орієнтирів перетворюють Індію на своєрідний патерн подібних процесів. Джерельною базою дисертаційного дослідження стали літературні твори представників індійської «нової міфології» Д. Паттанаїка, А. Тріпаті та К. Кане. Підхід цих авторів унікальний тим, що вони свідомо популяризують і модернізують класичну міфологічну спадщину, приділяють увагу процесам міжкультурної комунікації, ґендерним питанням, соціальній рівності, фемінізму, емансипації, культурній ідентичності,

громадському лідерству, проблематиці бізнесу, корпоративної культури, освіти та виховання. Метою дослідження стала комплексна філософська експлікація сутнісних характеристик та напрямків трансформації міфологічної свідомості у сучасному соціумі на прикладі індійської «нової міфології». Серед сукупності дослідницьких завдань, котрі реалізують мету, найважливішими є такі: визначення теоретико-методологічних засад дослідження міфологічної свідомості та її сучасних трансформацій у міжкультурній площині; систематизація концептуальних підходів до аналітики міфу і міфологічної свідомості в сучасній західній та вітчизняній науковій думці, а також у рецепції індійських теоретиків; здійснення філософської експлікації сутнісних характеристик і функцій міфологічної свідомості та напрямків її трансформації в сучасному соціумі; розкриття сутності «нової міфології» та «нової міфотворчості» як маніфестації міфологічної свідомості в універсальній культурній та цивілізаційній перспективі; розгляд векторів трансформації інтерпретації стародавніх індійських епосів представниками індійської «нової міфології» в системі сучасних цінностей та нових цивілізаційних акцентів. В дисертаційній роботі використана комплексна методологія, кожна складова якої відповідає вирішенню конкретних дослідницьких завдань. Концептуальну рамку дослідження задають теоретичні підходи сучасних українських філософів – З. Атаманюк, А. Бойко, Ю. Бродецької, І. Голубович, В. Готинян-Журавльової, Ю. Завгороднього, М. Карпенко, О. Кирилюка, В. Менжуліна, О. Погорєлова, С. Секунданта та ін. Методологічними орієнтиром стали базові положення концепцій міфу: психоаналітичної (З. Фрейд, К. Г. Юнг), ритуалістської (В. Буркерт, Дж. Гаррісон, Т. Гастер, А. Дженсен, Е. Дюркгейм, К. Клакхон, Б. Малиновський, С. Хук), структуралістської та семіотичної (Р. Барт, Е. Кассірер, К. Леві-Строс, Л. Леві-Брюль), феноменологічної (М. Еліаде), персоноцентрічної, сконцентрованої на «подорожі героя» та мономіфі (Дж. Кемпбел) тощо. В цій дисертаційній роботі вперше в українському філософсько-гуманітарному просторі вводяться в науковий обіг праці сучасних індійських теоретиків міфу (К. Бхавані, П. Бхаралі, Т. Джані, А. А. Джаяшрі Прабхакар, С. Кулкарні, С. Тріпаті, Ш. Чаттерджі та ін.). Також долучений корпус творів науковців Індії, які досліджують складні релігійно-філософські питання, що складають первинний метафізичний рівень міфологічної свідомості та її новітніх трансформацій (Н. Джха, А. С. Мадхукар, А. Мукхопадх'яй, С. Мукхопадх'яй, Б. А. Ніврутті, С. К. Ядав та ін.). Дисертаційна робота ґрунтується на комплексі загальнофілософських і загальнонаукових методів та підходів, найсуттєвішими серед яких є наступні: компаративістський, історико-генетичний, діалектичний методи, методи аналізу та синтезу, текстологічний та герменевтичний аналіз. Наукова новизна отриманих результатів узагальнена в таких положеннях. В дисертаційній роботі вперше здійснена комплексна філософська експлікація сутнісних характеристик та напрямків трансформації міфологічної свідомості в сучасному соціумі на прикладі індійської «нової міфології». Також вперше окреслено теоретико-концептуальні та праксеологічні контури феномена «нової міфології» на міжкультурному та локальному рівнях, де міф маніфестується як культурна матриця, як регулятор, мотиватор, «пусковий» механізм суспільних процесів і як форма аналітики соціокультурного буття. Міфологічна свідомість репрезентована в дисертаційному дослідженні як багаторівневий феномен, одна з найважливіших складових в системі суспільної свідомості.

2. The dissertation is devoted to the investigation of the transformation of mythological consciousness in contemporary society (based on the material of Indian "new mythology"). For the philosophical understanding of the essential characteristics and directions of this transformation with an intercultural framework, India has been selected, since the notable and dynamic development of contemporary myth-making is observed in this country. India has experienced a process of decolonization, which is currently underway in Ukraine. The reconfiguration of identity, the development of decolonization discourse, and the search for new reference points have positioned India as a kind of pattern of decolonization processes. The source base of the dissertation research comprises the literary works of representatives of Indian "new mythology," namely D. Pattanaik, A. Tripathi, and K. Kané. The approach adopted by these authors is distinguished by their efforts to popularize and modernize classical mythological narratives, and engage with issues of intercultural dialogue, gender, social equality, emancipation, cultural identity, business, corporate ethics, education, and upbringing. 9 The aim of the research is to provide a comprehensive philosophical explication of the essential characteristics and directions of the transformation of

mythological consciousness in modern society, using the example of Indian “new mythology”. Among the set of research objectives formulated to achieve the aim, the most significant are the following: to determine the theoretical and methodological foundations of the study of mythological consciousness and its modern transformations in the intercultural framework; to systematize conceptual approaches to the analysis of myth and mythological consciousness in modern Western and Ukrainian scientific thought, as well as in the reception offered by Indian theorists; to undertake a philosophical explication of the essential characteristics and functions of mythological consciousness and the directions of its transformation in modern society; to reveal the essence of the “new mythology” and “new myth-making” as manifestations of mythological consciousness in a universal cultural and civilizational context; and to examine of the vectors of transformation in the interpretation of ancient Indian epics by representatives of Indian “new mythology” within the framework of interpretation values and new civilizational accents. The dissertation employs a comprehensive methodological framework, with each component that corresponds to the solution of specific research objectives. The conceptual framework of the study is set by the theoretical approaches of modern Ukrainian philosophers, including Z. Atamaniuk, A. Boyko, Yu. Brodetska, I. Golubovych, V. Gotynyan-Zhuravlyova, Yu. Zavgorodny, M. Karpenko, O. Kyrylyuk, V. Menzhulin, O. Pogorelov, S. Sekundant, and others. The methodological reference points are grounded in the fundamental principles of various conceptualizations of myth, such as psychoanalytic (S. Freud, C. G. Jung), ritualistic (W. Burkert, E. Durkheim, T. Gaster, A. Jensen, J. Harrison, S. Hooke, B. Malinowski, and C. Klakhon), structuralist and semiotic (R. Barth, E. Cassirer, C. Lévi-Strauss, L. LévyBruhl), phenomenological (M. Eliade), person-centric, focused on the “hero’s journey” and monomyth (J. Campbell), and more. In this dissertation, for the first time in the Ukrainian philosophical and humanities discourse, the works of modern Indian theorists of myth (P. Bharali, K. Bhavani, Sh. Chatterjee, T. Jani, A. A. Jayashree 10 Prabhakar, S. Kulkarni, S. Tripathi, etc.) are introduced into scholarly circulation. Additionally, the study incorporates a corpus of works by Indian scholars who explore complex religious and philosophical issues that form the metaphysical core of mythological consciousness and its latest transformations (N. Jha, A. S. Madhukar, A. Mukhopadhyay, S. Mukhopadhyay, B. A. Nivrutti, S. K. Yadav, etc.). The dissertation is based on a range of general philosophical and scientific methods, the most significant of which include comparative, historical-genetic, and dialectical methods, as well as methods of analysis and synthesis, textual interpretation, and hermeneutic analysis.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Ryzhik M. Mythological images in modern Indian literature: philosophical analysis. Δ□□□ / Doxa : collected scientific articles on Philosophy and Philology. Iss. 2(40) : Creative Technologies and the Current Worldview. Odesa : Aquatoria, 2023. P. 108–117.
- Ryzhik M. T. Devdutt Pattanaik’s interpretation of Hindu philosophy: tradition continuation or spiritual crisis? Perspektivi. Socìal□no-polìtičnij žurnal [Perspectives. Socio-Political Journal]. 2024. No 1. P. 109–117.
- Ryzhik M. Hindu religious and philosophical concept in context of globalization and multiculturalism: “Jivatman”. Skhid [East]. 2024. Vol. 6, iss. 2. P. 64–72.
- Ryzhik M., Golubovych I. Transit of Hindu mythology: role of biographical method in multicultural landscape. Skhid [East]. 2024. Vol. 6, iss. 3. P. 58–64.

- Рижик М. Бізнес-сутра Девдатта Паттанаїка у контексті трансформації міфологічної свідомості в Індії: філософський аналіз. Грані : наук.-теорет. альм. 2024. Т. 27, № 4. С. 51–58. 2

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0123U101273 0117U004073

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Голубович Інна Володимирівна

2. Inna Golubovych

Кваліфікація: д.філос.н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3459-3417

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бродецька Юлія Юріївна

2. Yuliya Brodetskaya

Кваліфікація: д.філос.н., доцент, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1502-3451

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Атаманюк Зоя Миколаївна

2. Zoia Atamaniuk

Кваліфікація: д.філос.н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7299-409X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойко Анжела Іванівна

2. Angela Boyko

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6414-2214

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський державний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05390336

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, буд. 460, Черкаси, Черкаський р-н., 18006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карпенко Мирослава Вікторівна

2. Myroslava Karpenko

Кваліфікація: к. філос. н., доцент, 09.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8758-0153

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Готинян-Журавльова Віталія Віталіївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Готинян-Журавльова Віталія Віталіївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Лукашук Світлана Борисівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

